Székesfehérvár, 1910. XVII. évfolyam, 49. szám. Kedd, április 26.

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak: 1 évre 12 kor., ½ évre 6 kor., ¼ évre 3 kor. Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő: BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este. Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1. Egyes számok kaphatók: a dohánytőzsdékben.

Apponyi támadói.

Steiner Jákó dr. figyelmébe.

Temesvárott vasárnap este a szociáldemokraták kitettek magukért. A gyanutlanul érkező Apponyi Albert grófot kövekkel és záptojásokkal megdobálták. Aztán a hatás teljességeért beverték Csernoch János megyéspüspök ablakait, akinél Apponyi gróf vendégszeretetet élvezett. A tüntetésnek értelmi szerzői nem a temesvári szociáldemokraták voltak — azokban talán több lett volna a tisztesség és a becsületérzés, hanem a budapesti szociáldemokracia központjának kiküldötte. Igy csináltak Aradon, mikor Tisza István grófot megdobálták, igy tettek Nagykanizsán, mikor Zichy Aladár grófot részesitették hasonló fogadtatásban. Aztán Körmenden stb. stb. Mindenütt a budapesti központ baronjai. Baron Edét, az egyik vezért le is tartóztatták s a táskájában megtaláltak egy csomó követ és záptojást.

Mindez akkor történik, amikor az ország a választásokra készül, amikor egyesek megizenik az országnak, hogy a népjog és igazság csak akkor népjog és igazság, ha az általános egyenlő titkos választójogot törvénybe igtatja; akkor, amikor Steiner Jákó dr. Fehérvárott is a szó szoros értelmében kibontotta a zászlót, a mely a házán lobog és rája ezek a szavak vannak irva:

Éljen az általános titkos választójog.

Sőt Steiner Jákó dr. külön lapot is inditott városunkban, amely főleg arról akarja meggyőzni szükebb hazánk, Székesfehérvár szab. királyi város közönségét, hogy eddig a középkorban éltünk, sötétségben botorkáltunk, jogról, igazságról fogalmunk nem volt és nincs, mert a nép nagy tömegét rabbilincsekbe verve tartottuk, nem adván meg neki az általános egyenlő és titkos szavazati jogot.

Mit szól a példák után mindehhez Székesfehérvár józanul itélő közönsége? Vajjon megérdemli-e az a tömeg a jogot, a melynek a jogról ilyen fogalmai vannak. Érdemel-e szabadságot az, a ki embertársai szabadságáról ilyetén módon gondolkozik? Kövek és megzápult tojások, ezek nála az ellenvélemény, ezekkel fogadja azt a férfiut, a kiről feltételezi, hogy a nézete nem egyezik meg azzal a véleményel, a melyet Barón ur az ő koponyájába beleékelt.

Vajjon nem-e a francia forradalom sötét napjai várnának az ország minden tisztességes polgárára, ha ez a durva, lélek nélkül való csőcselék valamikor a kezébe kerülné a hatalmat. A vezéreik között alig van egy-két tanult, művelt elme, a mely képes volna megérteni azokat a feladatokat, amelyek a nemzetalakitó reform által országunkra háramlanának. Az elemi iskolák padjai és tanitópálcája, egy csomó betanult frázis, habzó, véres, nagy száj, erőteljes hang, lehető jó előadás: ezek képesitik a magyarországi szociáldemokratákat, hogy a vezetett népüket egy ország véleményének megforditására vigyék. Ezek argumentálnak egy Apponyi Albert grófnak, Tisza Istvánnak, Zichy Aladárnak, ezek akarják kicsavarni a törvényhozási jogart a nemzet mostani vezetőitől.

Ó nem! Ne féljenek! Magyarország nem annyira hülye, hogy annyira a könyökével gondolkozzék. A mig maga rendelkezik a saját sorsa felett, ilyen nemzetgázolásba nem fog belemenni, bármennyire tetszenék is az Bécsnek s bécsi jóbarátunknak Kristóffy Józsefnek.

A szociáldemokratáknak eddig mindig az volt a hibájuk, hogy előbb mutatták ki a foguk fehérét, mint a hogyan az tanácsos lett volna. A magyar nép kiábrándult belőlük, bizonyitéka az a szomoru zárszámadás, a melyet a nagygyülésen bemutattak. Eddig pénzt kértek a maguk elbolonditottjaiktól. Kaptak is, de csak egy ideig. Most jogot követelnek tőlünk. És ilyen módon, a milyent Temesváron is bemutattak. Hát mi reméljük, hogy nem akad olyan józan eszü magyar

A rongyember.

— A *„Fejérmegyei Napló“* tárcája. —

Mikor a tavasz elkövetkezik, az almavirág kihányja halványpiros fejét, a pacsirta röptiben csináliza a maga nótáját s az emberek a szántásvetéssel végeztek, ugy a sugaras május táján, Menyus bácsi mindig összekötötte a batyuját.

— Utra készül, Menyus bácsi? — kérdezte olyankor Panna asszony, aki amolyan régi cselédből vedlett át lassan, észrevétlen az öreg hűséges gondozójává.

Mintha bizony nem tudta volna. Olyan fölösleges volt az a kérdés, mint az aszót a buzaföldön. De hát a gyom a legjobb földön is föltetszik, azonképen tette föl azt a kérdést Panna leányasszony is minden esztendőben az ő fészkelődni kezdő jó gazdájának.

Mert hát olyankor igazán fészkelődött. Jöttment, nem találta helyét.

— Megyek, Panna, megyek, — magyarázta az öreg a cselédnek — meg kell néznem a fiatalokat.

— Persze, hogy persze — hagyta rá a cseléd s csöndesen továbbgyurta a pogácsa tésztáját melyet utravalóul szánt neki.

A fiatalok benn vannak a városban. Napi járó ut odáig; addig megéhül az ember. Azután ha Menyus bácsi fiának az Isten föl is vitte a dolgát, ha kalapos dámát vett is feleségül, aki könyvből csinálja az ebédeket, kis unokái kapvakapnak a nagyapa pogácsáin. A városi sütemény csak sifli ahhoz képest.

Menyus bácsi pedig tovább magyarázta a cselédnek, miért megy ő tulajdonképen. Panna százszor hallotta, de gazdája mindig ujból megmagyarázta neki:

— Meg kell néznem, nem-e teltek valami bolondot az utolsó esztendőben. Ki is szidom őket akkor. Bizony lelkem a fiatalság bolondsag. Jó az öreg a háznál, ha csöpp esze sincs különben. Az emberfiának nem lehet elegendő szeme az olyan tapasztalatlan fiatal cselédekre.

Panna ezt is ráhagyta. Miért is ne hagyta volna? Tetszett neki az öreg fontoskodása, amivel évről-évre az ő utazásait csinálta. Az önérzet kiritt minden szavából és a cseléd mégis csak mosolygott hozzá. Könnyü volt neki. Betéve tudta, hogy a jó Menyus bácsi nem rendet csinálni megy a fiatalok közé. Jaj! dehogy. Dehogy tudná kiszidni őket. Itthon is olyan mint egy falat kenyér, városon meg épen szavát se lehet venni. Beállit a fiatalokhoz s minekutána megkérdezte tőlük, hogy mint vannak, szolgál-e az egészség, azontul szavát se lehet már venni. Ugy meghuzza magát közöttük, mint a vén tölgy az ifju nyiresben.

Öt csak a szeretet huzza-vonja minden esztendőben legalább egyszer azok közé, kik szivének-lelkének olyan kedvesek.

Büszke is volt rájuk módfölött. Mert hát akárhogy vesszük, embert faragott az ő Balázs fiából. Sok szekér buza árát kóstálta mig iskoláztatta. De nem veszett kárba, hála légyen az Istennek. Keresztülvergődött minden osztályon szerencsével s most Pesten van a vasutnál. Talán ötven embernek is parancsol. Akkora házban lakik, hogy szegény ember ki sem ismeri magát a sok lépcsőn. S felesége is van olyan, hogy ... hogy enni való jószág. Megböcsüli a parasztot, ipaurának szólitja s olyan jó áldott kedves tud lenni, hogy a jó Menyus bácsi majdnem elszégyeli magát mellette. El-elnézi azt a gömbölyü jóságos képét az ő menyének s már abban magában végtelen gyönyörüsége telik.

Hát még az unokái! Azok csak az ennivaló cselédek. A kerek harmatarcukat akárcsak az anyjuk szépséges ábrázatáról szakasztották volna. Bogár szemük ugy világit, mint a szentjánosbogár az éjszakában. S ha beszélni kezde-

Sövegjártó János vászon kereskedése
Székesfehérvár, Barátok épülete,
AZELŐTT: Özv. HANEL ANTALNÉ.
Állandó nagy raktár ágy- és asztalnemüekben, szintartó karton és zephirekben stb.

Mai lapunk 4 oldal.

00000236

ember, a ki jogot adna ilyen csavargókból összegyült vezérférfiaknak, mint a milyen Baron ur is, a kikből összeverődik a pesti éhes vezérgárda. Steiner Jákó dr. urat pedig nem szükséges a szomoru tavaszi dérre figyelmeztetni, hogy miért nem kell a magyar intelligenciának az általános egyenlő titkos szavazójog, a melyért Steiner Jákó dr. Fehérvárott lapot is alapitott. Azért, mert Baron Ede ur bebizonyitotta, hogy milyenek a vezérek és a mit a Szentirás örök bölcseséggel tanit: nolite portare margaritas ante porcos — ne vigyétek a gyöngyöket malacok elé.

Bilkei Ferenc.

UJDONSÁGOK.

— **Gyermekekért.** Az országos ünnep fényéből, amelyet az irgalom tüze hevit, egy ragyogó sugarat mi is ellopunk, azt, a melyet Prohászka Ottokár dr. megyéspüspökünk a Gyermekvédő Liga vasárnapi ünnepén deritett fel. Megyéspüspökünk az elhagyatott gyermekek érdekében a következőket mondotta:

A mi szemünkben a liga szövetség, mely életet ment, életet fejleszt, életet emel. Nemcsak gyermekéletet, hanem amint mondtam más helyütt, egy nemzet életét. Széles a medre, sokoldalu a tevékenysége, amilyen széles a medre az életnek és amilyen sokoldalu az életnek fejlődése. Kell ide higiénia, hiszen halál ellen, elfajulás ellen küzdünk. Kell ide pedagógia, hiszen bün, degeneráció, neveletlenség ellen veszszük fel a harcot. Kell ide intézmény, hiszen otthont, menhelyet akarunk adni azoknak, akiknek nem jutott. Kell az a hármas, Montecuccoli által megsóhajtott hatalom, t. i. a pénz, de mélyen tisztelt közgyülés mindenekelőtt kell ide nevelőkben, tanitókban, előljárókban, kell a társadalomban érdeklődés, kell hatalom, amely azt az érdeklődést energiává emelje, kell az a hármas sugara a léleknek, amelyből a régi hitrege szerint Vulkán a maga villámát kovácsolta, kell ide appetitus, passzió, sacrifitium, vagyis kell ide fenköltség, nagy törekvés, az áldozatkézségnek, a segitségnek, az eszmeiségnek emelt ihlete, odaadása. És meg lesz ez, mélyen tisztelt közgyülés, a ligának a munkája: erkölcsi munka lesz. Vagyis nem sport, nem divat, nem hiuság, hanem Isten, ember előtt kedves, jóságos, erélyes segitség. A ligának kiindulási pontja tisztára erkölcsi, hiszen mélyen tisztelt közgyülés, ő erkölcsi öntudatunkat ébresztette fel éppen a nyomoruság, éppen az elhagyottság borzalmaira való rámutatással, mi éppen csakis az erkölcsi öntudat fölényéből kiindulva álljuk meg itt a helyünket és érezzük amit Sienkiewic Ursusa érzett az arénában, mikor a bölénynyel szembeállt: Ne félj, fogd meg a szarvát, kitekered a nyakát, mert több erő van benned és az az erő az ösztön és minden világi hatalom felett álló szellem és lélek. Bennünk, mélyen tisztelt közönség, bennünk az ihlető erő éppen a hit, a bizalom, a feltétlen odaadás azokban a nagy szellemi érdekekben, azokban a fenséges ragyogó eszményekben, a a melyek a mi nemzeti, vallásos, erkölcsi mennyboltunk csillagait gyujtották ki és meg vagyunk róla győződve, hogy ezen a talajon álliva, ezen a napsugaras égbolt alatt dolgozva, okvetlenülön célt fogunk érni. A ligának további céljai szintén tisztán erkölcsiek, hiszen, ugy-e életet menteni, hiszen ugy-e lelket menteni akarunk. Azokba az exisztenciákba, akik különben a nyomoruságnak az áldozatai, tartalmat, életet, erőt, szebb, nemesebb értéket varázsolni kivánunk. Hogy az ember az élet terhét, keresztjét elviselni tudja, ahhoz mindenekelőtt egy napsugaras, ragyogó ifjuság kell. Lelket kenettel, olajjal, a vigság olajával kell felkenni, az emberek csakis ebben a szellemben állják meg a helyüket, vivják meg harcaikat, vivják ki győzelmeiket.

Tehát, mélyen tisztelt közgyülés, nincs itt szó semmiféle hatalmi érdekről, nincs itt szó sem klerikalizmusról, sem szabadkőmivességről, a mi gyermekeink nem a pedagogiának, nem uj világnézeteknek kisérleti házinyulai, nincs itt szó világnézetek egybeolvasztásáról. Itt, mélyen tisztelt közgyülés, egyről van szó, egy tényről, annak a nagy ténynek történeti megismeréséről, amely ott játszódott le a Louvreban, amikor szent Vince a francia elegáns közönség elé lépett csecsemővel karján, gyermekektől körülvéve s azt mondta: Hölgyeim, ha szeretnek, ezek élnek, ha nem szeretnek, ezek meghalnak. Tisztelt közgyülés! Mi csak ezen benyomás, ezen érzés alatt állunk, ezen irányzatnak élünk, az életet akarjuk fejleszteni, menteni, teliteni, nemesiteni, boldogitani, amennyire tőlünk telik és ez erkölcsi kiindulásból, nemzeti napszámból, ez emberséges eszmének áldozva tesszük meg amit tehetünk. Hogy ha igy dolgozunk, mélyen tisztelt közgyülés, akkor ez a munka nemcsak gyermekvédő munka lesz, hanem ez a munka tulajdonképpen társadalmat nemesitő, a társadalmat erkölcsi magasabb szinvonalra emelő törekvés lesz. Hiszen a vér inspirációja s mindaz, amit szociális érzésnek, gondolatnak nevezünk, hiszen természetes, ez mintegy áramot zudit ránk, amely a nehézségeket, az akadályokat el akarja seperni. Engedjék meg, valamiképen tömegpsichologiai jót kell a mai világban tenni. De, mélyen tisztelt közgyülés, nem elég a tömegpsichologiai jóság, nekünk azt a tömegpsichologiai jóságot egyéni szolgálattá, erényes egyéni jósággá kell kiváltanunk. Ehhez kell egy társadalom, amely nem tömeg, hanem társadalom, amely csupa egyén, csupa ember, ember a javából, ember a szó legnemesebb, legöntudatosabb értelmében.

A mi derék, kitünő, méltóságos grófnőnk rámutatott már arra, hogy ezt a jóságot főleg azon a gyermeknapon, a társadalom erkölcsi emancipációjának, erkölcsi haladásának szolgálatába kell állitanunk. Hogy az a gyermeknap tényleg a könyörületnek, a szeretetnek, az irgalomnak napja legyen. Hogy megérezzék azon a gyermeknapon, hogy itt lelkek, szivek, egyének, egyéniségek dolgoztak. Hogy ez a gyermeknap tényleg napsugaras nap legyen, telitve Isten és emberszeretettől. Hogy az a gyermeknap igazán tavaszi nap legyen, melyből nemcsak a gyermek életének javulása, hanem a társadalom erkölcsi érzésének tavasza is fakadjon és előbbre haladjon. Akkor emeljük tényleg a gyermeknapot nagy jótéteménnyé a gyermekekre, nagy jótéteménnyé a társadalomra, akkor adhatunk mi jót azoknak a gyermekeknek, ha azt a jóságot előbb önmagunk szellemmé, életté, erővé átalakitjuk. Egy ilyen társadalom, nem kételkedem benne, hivatva van a gyermekmentésre, egy ilyen liga igazán az emberek ligája, a legnemesebb emberek ligája, gyermekmentés, uj élet, a nemzedékek élednése, koszoru a fejen, oly koszoru, mely után nem kell nyulni, mely ölébe hull, halántékát koszorozza az embereknek. Az elismerés folyománya az ilyen eljárásnak, vigyünk tehát, mélyen tisztelt Közgyülés, erkölcsi munkát bele, részleltessünk ebben a munkában szerető embereket, egész egyéniségeket és meg lehetünk győződve arról, hogy a liga kivivja magának azt, am

---

nek, annyi mindent tudnak, annyit magyaráznak, kérdeznek, hogy ő öregapjuk létére szinte zavarba jön mellettük. Össze kell szednie minden tudományát, hogy ki ne fogjanak rajta.

Hogyne menne hát ő szivesen a fiatalok után, mikor jóformán csak ugy él-hal értük. S bizony mint mikor a föld belseje megindul, a hegyek sóhajtozni kezdenek, azonképen indul meg valami az egyszerü ember, Menyus bácsi szivében is ugy május táján. Neki mennie kell. Nincs az a kötél, melyikkel vissza lehetne tartani.

A batyuját összeköti, tarisznyáját nyakába keriti s meg sem áll csak az előtt a nagy emeletes ház előtt, melyikben az ő szerettei lakoznak. Ott azután megigazitja a dolmányát, megtörölli a bajuszát. Kár volna, igazán kár, ha egyetlen szurós sörte megkarcolná valamelyik unokája harmatarcát. Pedig megcsókolni csak megcsókolja őket. Jussa van hozzá, ő annak a kedves két jószágnak a szerető öregapja.

Igy járt most is. Ott állott már a ház előtt. A kapu nyitva volt, csak kapaszkodni kellet fölfelé.

Hozzáfogott. Szive dobogni kezdett. Olyan sebesen járt, mint otthon sohasem. A buta kapaszkodóját is annak a sok lépcsőnek, hogy városhelyen csupa padlást épitenek azok az ostoba kőmivesek! Böcsületes embernek háromszor is ki kell magát fujnia, miglen fölér a tetejébe.

Mennyus bácsi is nagyokat fujtatott. Fölérve hosszut pihent, hogy a kalimpáló szivét kicsit megnyugtassa. Hanem hasztalan. Ugy járt az, mint a ketrecbe szoritott tigris folytonfolyvást.

Most azután csak azért is be akart rontani. Annál nagyobb lesz a meglepetés; az unokái bizonyosan elsikoltják magukat, nyakába ugranak és . . . Nem volt ideje gondolatait tovább szőni, mert a kilincs már engedett a hatalmas marok alatt: jóformán kopogtatás nélkül nyitott be.

Mélységes csönd fogadta. Körülnézett. Senki sincs.

— Hol vagytok gyerekek? — Szólalt meg Menyus bácsi, minekutána nem tudta, a jobb, vagy a bal ajtón menjen-e tovább.

Aztán rendetlenség is volt a szobában. Egyik butor a másik fölé dobálva, szakasztott, mint mikor három zsidó hurcolkodni készül.

— Nagyapa, maga az? — dugta be fejét valaki a jobboldali ajtón.

A menye volt. Megismerte a hangjáról. Különben biz' Isten nem ismerte volna meg, olyan valami különös benyomást tett rá az egész formája.

— Isten hozta! — szakadt a másik percben nyakába a városi asszony s ugy megölelte, hogy még soha ezelőtt.

Utána meg a gyerekeit hivta:

— Gyerekek, hamar! Itt a nagyapa! Hamar kezet csókolni — s mire Menyus bácsi körülnézett volna, már jobbról-balról csimpaszkodott rajta egy-egy unokája.

Persze hogy végigcsókolta őket. Ugy dukál ez a viszontlátáshoz, mint a szerető egyetértés a házassági szerződéshez.

— Hát ti mit csináltok? tette föl a kérdést menyének az öreg, mihelyest szóhoz juthatott.

— Láthatja, ipamuram — volt a fájó mosolygással kisért válasz — hurcolkodunk, olcsóbb lakásba megünk.

— Borzasztó népség ez a pesti! Hát megint föllebb fogták a lakástokat?

— Nem fogták föllebb.

— Talán csak nem a fizetésteket kisebbitették?

— Azt sem, ipamuram.

— Hát akkor mit okoskodtok? Kár annyira takaritanotok.

Költözködés miatt ajánlok kizárólag a legjobb kézimunka gyártmányu cipőket rendkivül olcsó árakban:

Női:

Magas száru vikszos, füzős és zug	7.— K-tól
Magas száru Box, füzős és gombos	8·— K-tól
Magas száru Chevro, füzős és gombos	10·— K-tól
Fél füzős bőr sarok serge bőr	5,90
Fél füzős bőr sarok Chevro	7·50 K-tól
Fél füzős bőr sarok Box	7·—
Fél spanguis bőr sarok Box	7·50

Férfi:

Magas száru vikszos, zug	7·— K-tól
Magas száru vikszos, füzős	8·— K-tól
Magas száru Box, zug. és füzős	9·— K-tól
Magas száru Chevro, füzős	11·— K-tól
Magas száru Chevro, gombos	12.— K-tól

Amerikai, Kobrak, Lichtmann és karlsbadi cipő különlegességek

Gyermek cipőkben a legjobbak és legszebbek.

Knazovitzky Béla

Nádor-utca.

00000237

ország-világ előtt őt megilleti és biztositja magának a társadalom lelkes, áldozatkész közreműködését.

— **Az Oltáregylet** rendes havi szent miséje vasárnap, május 1-én reggel 8 órakor lesz a szemináriumi templomban.

— **Esküvők.** Schwertenaui Schubert József m. kir. 17. honvédgyalogezredbeli százados e hó 30-án, szombaton délelőtt fél 12 órakor tartja esküvőjét Réthy Irma urleánynyal, dr. Réthy József m. kir. honvédtörzsorvos leányával, a belvárosi székesegyházban.

Lapunk legutóbbi számában megemlékeztünk már Farkas Sándor városi aljegyző és Kéz Margit kisasszony esküvőjéről. Most még a következő részletekről értesülünk: A menyasszonyt, valamint a násznépet virágokkal pompásan fölékesitett kocsik vitték az angolkisasszonyok templomába. Násznagyok voltak Saára Gyula dr. polgármester és Holly Géza dr. ügyvéd. Nyoszolyók: Kéz Vilma, Taubler Gizella, Holly Sárika és Holly Bözsi. Vőfélyek: Farkas Pál (Bpest) és Kisteleki Károly dr. t. főügyész, Bokor Attila, Farkas Jenő (Bpest), Farkas István (Bpest.) A nászmenetben részt vett még Námessy János t. főjegyző és Németh Sándor ügyvédjelölt. A polgári szertartást 9 órakor Vikár Lajos főjegyző végezte, mig az egyházi esketést Kiss Piusz theol. tanár a menyasszony rokona. A násznépet vivő hintókat, szintigy a diszes lakoma asztalait Kümmel Béla székesfehérvári műkertész gyönyörü virágdiszel ékesitette fel.

— **Választási mozgalmak.** A ki egyszer beleszagolt a képviselőség gyönyörüségeibe, az nehezen szabadul tőle. Sokszor tapasztaltuk ezt egyéb esetekben s ismétlődve látjuk Koller Tivadarnál a ráczalmási kerület volt országgyülési képviselőjenél. A ráczalmási kerületet elvesztette, mielőtt jelöltként ujra fellépett volna. De a képviselői állás iránt való szerelme oly erős, hogy mandatum nélkül alig élhet. Ezt bizonyitja az a körülmény, hogy most a sárkereszturi kerületben szeretne próbálkozni. A mult héten köriratot bocsátott ki a kerület nevesebb polgáraihoz és jegyzőihez, amelyben Kossuth-párti jelöltségéhez bizalmukat és támogatásukat kéri. Egyben jelzi, hogy sógora Fiáth György dr. vármegyei árvaszéki ülnök munkapárti programmal lép fel a kerületben. Fiáth György dr. — amint halljuk — a jövő vasárnap szándékozik programmbeszédét megtartani. Eszerint a két sógor egymás ellen, illetőleg egy harmadik ellenféllel, Madarász Józseffel szemben küzdene a kerület bizalmáért. A 94 éves Madarász József ma már nem képes a kerületbe eljárni és látatlanba kéri azt a bizalmat, a melyet a polgárok 60 esztendőn keresztül ajándékoztak neki. Annyi bizonyos, hogy a Justh pártnak nem sok hive van a kerületben s mivel Madarász József Justh-párti, pártállásától eltekintve csupán személye népszerüsége révén pályázhat a mandátumra. Másrészt Madarász József ellen egy régi-uj kortesfegyver áll rendelkezésre, hogy az öreg ur a választás napján a népszerütlen fia kezére akarná átjátszani a mandátumot. Ez azonban — a mint halljuk — régi többször megcáfolt kortesfogás.

— **Halley szabad szemmel látható.** Ó Gyalláról tegnapi kelettel kapjuk a következő hirt:

E lapban közöltem már, hogy Halley üstököse 1910. április végén szabad szemmel is feltalálható lesz.

E várakozásunk valóra is vált. 1910. április 24-én 3 h 20 m-kor az ógyallai meteorológiai intézet tornyában hevenyében felállitott Fraunhofer-féle üstökös kereső távcsővel átkutattam az ég azon helyét, melyen Halleynek látszania kellett. Ekkor azonban vékony cirrus felhők boritották a keleti égboltot. E felhőkön nem tudott áttörni Halley fénye. 3 h 50 m-kor e felhők eloszlottak; üstökösünk most szép 3-adrendü csillagként tünt fel az üstököskereső távcsőben. Erre szabad szemmel is szemügyre vettem az ég eme táját s Halley a már erős hajnali fény mellett szabad szemmel is jól látható volt.

Biztosan megfigyelhettem az üstökös szép fényes magját és a széles gyengébb fényü üstökét.

1910. április 25-én kedvezőbb légköri viszonyok mellett Fars Antal observatorral 3 h 20 m-kor ismét szabad szemmel láttuk meg Halleyt. Fényességét 2·5 nagyságrendre becsültük. 3 h 40 m-kor oly magasra jött az üstökös, hogy 1 ½ °-foknyi gyenge, felfelé irányult csóváját is láttuk.

E megfigyeléseink alapján egészen bizonyos, hogy Halley második május felében eléri az 1910. a szép üstökös fényességét.

A szabad szemmel való felkeresésre kiválóan alkalmasak lesznek reggel 3 óra után május első napjai a keleti égbolton, a május utolsó napjai pedig a nyugati égbolton az esti órákban. Halley szabad szemmel látható lesz most már egész julius végeig (kivéve május 16—22 időközt, mikor a nap fénye fogja elrejteni előlünk.) *Dr. Terkán L.*

— **Az Oltáregyesület jubileum-ünnepe.** A budapesti középponti Oltáregyesület 1910. május hó 5., 6, 7., 8. napjain ünnepli fennállásának (1859. november 6.—1909. november 6) ötvenéves jubileumát. Az ünnepségek az Oltáregyesület saját házában és templomában (Budapest, IX. Üllői-ut 77.) folynak le.

— **Letört virágszál.** Egy feslő bimbót, egy viruló életet tört le váratlanul a halál hideg kezével. Babcsák István csendőr járásőrmester 17 éves Ida leánya tegnap este tüdővérzésben hirtelen elhunyt. Temetése f. hó 27-én d. u. 3 órakor lesz, a régi csendőrlaktanya épületéből.

— **Jegyzők közgyülése.** A Fejérmegyei Községi és Körjegyzők Egyesülete f. hó 25-én d. e. 10 órakor közgyülést tartott a vármegyeház nagytermében Szabó Sándor csákvári jegyző elnöklésével. A jegyzők nyugdijügyének és a segédjegyzők lakásügyének rendezése végett kimondotta a közgyülés, hogy megteszik a kellő lépéseket. A pénztári kimutatás szerint a mult évről 718 kor. tisztavagyona maradt az egyesületnek. A közgyülés déli 12 órakor ért véget, mely után társasebéd volt a Latzkovits-féle vendéglőbeni

— **A májusi esküdtszéki főtárgyalások.** A helybeli kir. törvényszéken ezévi május hóban megtartandó esküdszéki főtárgyalásokra esküdtekül kisorsoltattak:

Esküdtek: Rohrmann Gusztáv (Szerecsenypuszta), Kováts Ferenc, Polczmann Ferenc (Száz-

---

— De ha egyszer kell a gyerekekre.

— Ej, mit? kell, persze hogy kell. Hanem hiszen itt vagyok én is: szóljatok. Annyim van még hála Istennek, hogy teljék az unokáimnak egy-két bugyogóra. Furcsa népek vagytok igazán. Különben is a fiam hol van? Elutazott?

— E! — hagyta rá a fiatalasszony bánatos hangon.

— Mikor jön haza?

— Nem tudom — mondta az asszony s loppal könyüt törült ki a szeméből.

Menyus bácsi idegeskedni kezdett.

— Furcsák vagytok, igazán furcsák — zsörtölődött, amit különben még sohase tett — elhidd, leányom, nem ismerek rátok.

Utána csönd következett. Az asszony védekezni se próbált. Szerencsére a kicsinyek lefoglalták az öreget: ostromolni kezdték:

— Nagyapa, mit hozott? Hozott valamit nekünk?

— Hoztam, persze hogy hoztam, édes bogaraim. Itt a tarisznyában van, markoljatok csak bele.

Odatartotta nekik s a kicsinyek négy marokkal futottak mindjárt bele.

— Pogácsa! pogácsa! — kiáltották diadallal a kicsinyek.

— Panna néni sütötte — magyarázta nekik szeretettel az öregapjuk. Mind meg ne egyétek, mert belemohókodtok; édesanyátoknak is adjatok belőle.

Na persze, hogy adtak.

Aznap este jóformán unokáival foglalkozott kizárólag. Azok kérdezték, ő meg felelt s az nagyszerü mulatság volt az öregapának. Alig tudott betelni vele.

Másnap megkerültek a szállitókocsik. A butor körül elég rendeznivalója akadt az öregnek; rekedté lármázta magát az ügyetlen emberekkel. Oh! azok a városiak tettetik, mintha mindenhez értenének, pedig alighogy hozzáérnek valamihez mindjárt a farkától kantározzák a lovat.

Menyus bácsit ette velük a méreg ugyszólván naphosszat. Hálát adott az Uristennek, hogy végre megszabadultak tőlük. Az uj lakásban, már ő huzigálta a divánt, almáriumot, szóval minden, ami már a városi emberek göncéhez hozzátartozik.

Négy nap is beletellett, miglen minden a a maga helyén állott. Az öreg föllélegzett. A mellett örült, hogy épen alkalmatos időben érkezett: a fiatalok legalább hasznát vehették.

Azaz most jut valami eszébe.

— A fiam nem jött még vissza? — kérdezte nyomban ártatlan kiváncsisággal a fiatal asszonytól. Az utóbbi nyomban riva fakadt.

— Te! — ugrott föl magából kikelve az öreg — mi ez? Te sirsz? Mi van a fiammal? beszélj!

De az asszony nem beszélt csak zokogott.

— Isten, légy nekem kegyelmes! — kapott a fejéhez Menyus bácsi — ti már eleitől fogva nem tetszettetek nekem. Mások vagytok, mint voltatok... Mi történt? az ég szerelmére kérlek, asszony beszélj, mi történt? Eltemettétek talán a fiaimat?

Menye rázta a fejét s csak ontottak önnyeit.

— Mi történt hát mégis? Elment?...

— Elhagyott minket — bökte fuldokló hangon az asszony.

— Elhagyott? — ugrott föl, mintha kigyó csipte volna meg, az öreg — mit mondasz? cserben hagyott két kis árvával?

— Egyszerü bólintás volt a válasz? Az asszony nem birt könyeivel.

— Oh! az a rongyember! tört ki bőszülten az öreg.

Maga se tudta, mit csinál, kifutott az ajtón.

Iszonyu világosság keit fejében. Hát azért olyan megtört, bánatos az ő mennye... azért kellett az olcsóbb lakás... azért a sok sirás, zokogás, mert az ő fia rongyember! Nem kérdezte, volt-e oka a szakitásra; minek is azt kérdezni! aki elhagyja hites feleségét, nyomorba teszi ki tulajdon két édes gyermekét, annak rongyembernek kell lennie, ha mindjárt a tulajdon édes fia is.

Hej! ha most kézre kaphatná. Hogy megfojtaná, annyi bizonyos. De hol keresse? Hol találja olyan nagy városban? Tiz-tizenöt utcát futott meg elkeseredésében s a végén holtfáradtan nyitott be odahaza.

Sirva találta menyét. Két kis unokája mellette s a kicsinyek, mert könyezni látták édesanyjukat, maguk is kövér könyeket potyogattak.

— Hagyjátok el — simogatta meg mindhármuk fejét — ne sirjatok, nem érdemli meg: rongyember volt teljes életében.

— Ne bánd, leányom — fordult ezután egyenesen menyéhez — itt vagyok én helyette. Gondoskodom rólatok, megvédelek minden bú, baj, bánat ellen. Ne sirj!

Hanem az asszony annál jobban zokogott.

— Te — tört ki haraggal Mennyus bácsi — te még most is szereted?

— Szeretem — volt a biztos válasz.

Az öreg elkeseredve nézett maga elé. Rázta a fejét, mint a bőszült szélvész a fák koronáját; meg nem tudta érteni, föl nem tudta fogni ésszel, hogy lehet azt a rongyembert még mindig szeretni, mikor egyszer ő — a tulajdon édesapja kivetette szivéből, mikor már ő nem tudta többé szeretni...

Kincs István.

00000238

halombatta), Kótai Ferenc (Dinnyés-puszta), Grünfeld Ignác (Veleg), Dóra Szilárd (Dunapentele), Lukáts Lajos, Szántó Károly (Soponya), dr. Tóth József (Adony), Rehorska Vilmos, Laszlovszky Kálmán (Hercegfalva), Weisz Ödön (Pázmánd), Budai Béla (Martonvásár), Zsitnyánszky Béla (Kisperkáta), Héricz Ferenc, Galgóczi Béla (Pázmánd), Volf Károly (Mór), id. Csucs István, gróf Zichy Rafael (Sárszentmihály), Kszandtnél János (Csór), Arany Ádám (Aba), Tóth István ny. főjegyző, Gondol Dezső (Baracska), Pénzes Imre, Andráskovits József (Tác), Gémesi Károly (Adony), dr. Csilléry Kálmán (Czeeze), Almádi István (Bodajk), Kégl Dezső (Pákozd), Rőlich József (Pázmánd).

Póteskudtek: Deutsch F. Adolf, Vitzlinger Alajos, Alföldi János, Vidor Izidor, Schön Simon, Rédei Géza, Schmelzer Jákó, Obermayer Imre, Heller Izidor, Guruzsa István helybeli lakosok.

— **Hasbarugta a ló.** Vasárnap délután az országos vásárban egy ló hasbarugta Varga Mihály 46 éves turi birót, akit a mentők sulyos sérülésével bevittek a Szent György közkórházba. Varga Mihály ma reggelre meghalt.

— **Hivatal vizsgálat.** Róbert Román m. kir. kir. pénzügyminiszteri főtanácsos Budapestről és Halla N. János székesfehérvári m. kir. pénzügyi tanácsos a napokban vizsgálatot tartottak móri járásszámvevőség hivatalában s ott minden renben találtak.

— **Jegyzőválasztás.** Bakonysárkány községben a Závodnik Jenő elhalálozása folytán megüresedett jegyzői állást f. hó 20-án töltötték be választás utján, mely alkalommal három pályázó közül egyhangulag Dégenhardt Miklós móri segédjegyző választatott meg Bakonysárkány község jegyzőjévé.

— **Football.** Vasárnap délután a Székesfehérvári Torna Club I. és a Déli Vasutasok I. csapata mérköztek. A rohamosan fejlődő vasuti footballisták 3: 1 gólarányban legyőzték a Tornaclub csapatát, amelyben azonban 4 tartalékjátékos működött. Ez az első eset, hogy az Sz. T. C. helybeli csapattól vereséget szenvedett.

— **Elgázolás.** Folyó hó 23-án Nagy Sándor seregélyesi-uti lakos egyes fogatu kocsijával Devecseri Józsefné seregélyesi-uti lakost eltipratta, ugy, hogy a kocsi keresztül ment rajta és sulyosabb természetü sérüléseket okozott. A sérült öregasszonyt lakására vitték, ahol hozzátartozói ápolják.

— **A munka rokkantjai.** A Magyarországi Munkások Rokkant és Nyugdijegylete e hónap 17-én vasárnap tartotta rendes hónapi ülését. A középponti választmány elé terjesztett jelentésekből kiemeljük, hogy az ez évben belépett 14.000 uj taggal a rendes fizetőtagok száma száztizezerre emelkedett. Az idén alakitott 21 uj fiókpénztárral ezek száma 313. Az egyesület a humanitást immár igen széles körben és nagy arányokban gyakorolja, mivel 1903 óta mostanáig hétszázötvenezer koronát meghaladó összeget fizetett ki 768 rokkant tag, 211 árva és számos özvegy támogatására. Alapitó tagokul egyenkint 200 koronával beléptek: Selmecbánya és Nagykikinda városok, Keglevich Gyula gróf (Hatvan), Draxler Brunó dr. (Nagykikinda) és Zsoldos Ferenc (Szentes). Az egyesület vagyona jelenleg ötmilliónégyszázezer korona. Elhatározták, hogy a most kibocsátásra kerülő magyar koronajáradék kötvényekből kétmillió korona névértékü kötvényt szereznek be. Az országos küldöttgyülést április 24 én, délelőtt kilenc órakor tartják meg Budapesten, a váci-utcai uj városháza disztermében, ugyanezen nap estéjén ünnepies társasvacsorát tartanak a fővárosi Vigadóban. Az egyesület középponti irodája Budapest, VIII., József-utca 23. sz., saját házában van.

Stoewer-Record *irógépek és az összes irógépkellékek raktára* **Klökner Péter** *cs. és kir. udv. könyvkereskedésében Székesfehérvárott.*

— **Szabadlábra helyezték.** Vitai Kálmán sóskutli tanitót, akit egy bestiális bün vádja alapján a vizsgálóbiró pár héttel ezelőtt letartóztatni rendelt el, a kir. törvényszék vádtanácsa megfelelő biztositási összeg letétele ellenében f. hó 23-án szabadlábra helyezte.

— **Póruljárt.** Csákváron a napokban mulatozás közben Nagy Imre cipészsegéd az erejével kérkedett és belekötött Almási István és Sabján József ottani legényekbe, akik azután ugy elhurták a nótáját, hogy nem birt ő kelme — nagy ereje dacára sem — a saját lábán hazamenni. Az ügy biróság elé kerül.

— **Jó pajtások.** Akkerman György és Güntner János móri legények vasárnap éjjel alaposan berugtak s bár jó pajtások voltak, verekedés nélkül nem mentek haza. Akkerman egy doronggal úgy fejbeverte Güntert, hogy az eszméletlenül terült el a földön s nagy vértócsában hevert ott mintegy két óra hosszáig. Ekkor magához tért és hazavánszorgott. Akkermant feljelentették.

— **Iskolabezárás.** Zámolyon kanyarójárvány miatt az összes iskolákat bezárták.

— **Névváltoztatások.** Reichenbach József csákvári illetőségü székesfehérvári gimnáziumi tanuló vezetéknevét belügyminiszteri engedéllyel Varsányi-ra változtatta. — Lichtenstadt Zoltán helybeli ügyvédjelölt vezetéknevét Lakatos-ra változtatta.

— **Eltünt pénz.** Takács János kecskemét sori lakos folyó hó 23-án feleségével együtt a szőlőben dolgozott, a mikor este hazamentek lakásukat felnyitva találták, a szekrényükben volt 320 koronát pedig sehol sem találták. Feljelentést tettek a rendőrségen.

— **A paprika-vásár eredménye.** A rendőrkapitány a folyó hó 24 én tartott országos vásár alkalmával meglepő eredménnyel tartott razziát a vásári paprika árusok között. Ugyanis a miniszteriumtól távirati uton kért vegyész segitségével, 33 paprika árusitó közül 32 árusitó paprikáját elkobozta, a melyek hamisitottak, nagymértékben olajosak voltak. A rendőrség a szakvélemény alapján bünjelként lefoglalta a több métermázsára tehető hamisitott paprikát, a melyekből megfelelő mintát küld vegyvizsgálat végett Budapestre. A paprikaárusok ellen az eljárás megindult.

— **A gavallér.** Kovács György budapesti hentesinas gazdája számláival beszedett 25 koronát s azzal egyenesen városunkba jött és itt gavallérosan költekezett. Egy rendőr észrevette és bevitte a rendőrségre, ahonnan visszazsuppolják majd a fővárosba.

— **Rendőri hirek.** Bálint János budapesti illetőségü molnársegéd csavargás és botrányos részegség miatt 5 napi elzárásra itéltetett, melynek kitöltése után illetőségi helyére toloncolják.

Herceg Mihály nagycsákányi illetőségü csavargó a vásár alkalmával megérkezett városunkba, mielőtt azonban valami büntényt elkövethetett volna, a rendőrség elcsipte, 5 napi elzárás után szintén illetőségi helyére toloncoltatni.

Folyó hó 26-án reggel botrányos verekedés történt a Könyök közben. Ugyanis Lanzsák György kovácssegédet az egyik nyilvános házból kitaszitották, aki erre dühében az épen arra haladó Fekete József mészárossegédbe és Punczi György cigányba kötött bele, s azokat alaposan helybenhagyta. A verekedésnek az épen arra haladó Léderer Jakab vetett véget, aki aztán a verekedő kovácssegédtől a botot elvette, és azzal Lanzsákot alaposan helybenhagyta, ugy, hogy sulyosabb természetü sérüléssel a szent György-kórházba szállitották.

Gyermekkocsik, gyermekágyak, vasbutorok és takaréktüzhelyek nagy választékban kapkatók Márkus Simon Fia cégnél. Jókai-utca 16.

Versenytárgyalási hirdetmény.

Székesfehérvár szab. kir. város által a feltámadási temetőben épitendő boncoló és ravatalozó épület a tekintetes közgyülésnek 1909. évi szeptember hó 27-én 6101 szám alatt kelt határozatával elfogadott terv, munkamennyiség kimutatás és müszaki feltételek szerint az azokban kitüntetett minőségü honi anyagokból, valamint az azokban kitett méretekhez képest és ott leirt módon leendő elkészitése vállalkozás utján kiadatni céloztatván a zártajánlatok beadására 1910 évi május 12-ére tüzetik ki.

Az ajánlatok csak ajánlati ürlapokon tehetők meg.

Az ajánlatok boritékjának mintája:

Ajánlat a feltámadási temetőben épitendő hullaház épitési munkáira vonatkozó versenytárgyalási hirdetményben kiirt munkákra.

Csak oly zárt ajánlatok vétetnek figyelembe, melyek iparhatósági jogosultsággal biró vállalkozóktól származnak és jól lepecsételve az ajánlatok benyujtására kitüzött határnapnak délelőtti 10 órájáig Székesfehérvár város igtató hivatalánál benyujtatnak.

A beérkezett ajánlat ugyanaznap délelőtt 11 órakor a közgyülési teremben nyilvánosan fognak felbontatni, amikor az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselő jelen lehetnek.

Az ajánlatok beadása előtt a bánatpénzek készpénzben vagy ovadékképes értékpapirokban a város közigazgatási letétpénztárába teendők le és az erről szóló elismervények az ajánlatokhoz csatolandók. A bánatpénz 5 %, akinek ajánlata elfogadtatik bánatpénzét biztositékul a vállalati összeg 10 %-ára tartozik kiegészíteni.

A munkálatokra vonatkozó ajánlati ürlapok a városi mérnöki hivatal utján szerezhetők meg 1 koronáért.

Az ajánlattevők az ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

Ezen kötelezettségek teljesitésére nézve, minden tekintetben a közszállitási szabályrendelet idevonatkozó határozmányai irányadók.

Azon pályázók, kik a várossal ezideig még üzleti összeköttetésben nem állottak és előtte ismeretlenek, tartoznak megbizhatóságukat az illetékes kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni.

A város közönsége fentartja magának a jogot a beérkező ajánlatok közül szabadon választhathatni, vagy a munkákat más uton biztositani.

Székesfehérvárott, 1910 évi április hó.

Dr. Saára Gyula s. k.,
polgármester.

ZILZER MANÓ
férfi-, fiu- és gyermekruha raktára
Székesfehérvár, Szögyény-Marich-utca.
Állandóan nagy raktáron mindenféle
férfi-, fiu- és gyermekruhák
ugyszintén
papiöltönyök,
Ferenc József-kabát,
köpenyek (havelok)
bőrkabátok, utazóbundák,
raglán-felöltők, kabátok.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában Székesfehérvárott.

00000239